

Úhlava, o. p. s.

celoživotní vzdělávání v Klatovech



Praha
24. 4. 2017

Úhlava, o.p.s.

Úhlava, o.p.s. byla založena v roce 2001 v Klatovech

Společnost se hlásí k tradicím Úhlavy, spolku akademiků pro Pošumaví (vznik 1883)

Naším cílem je přispět k růstu vzdělanosti obyvatel jihozápadních Čech



Úhlava, o.p.s.

Zabýváme se **vzdělávací**,
poradenskou a informační
činností zaměřenou na rozvoj
našeho regionu

Podporujeme přeshraniční
spolupráci

Od roku 2007 využíváme prostory
bývalého dominikánského
kláštera (Regionální centrum
sociální integrace a celoživotního
vzdělávání)



Úhlava, o.p.s.

Nabídka vzdělání pro všechny věkové kategorie

- Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež
- Bakalářské a navazující magisterské studium ČZU v Praze
- Další vzdělávání dospělých (profesní, zájmové, občanské)
- Univerzita třetího věku pro seniory (VU3V, U3V, ...)



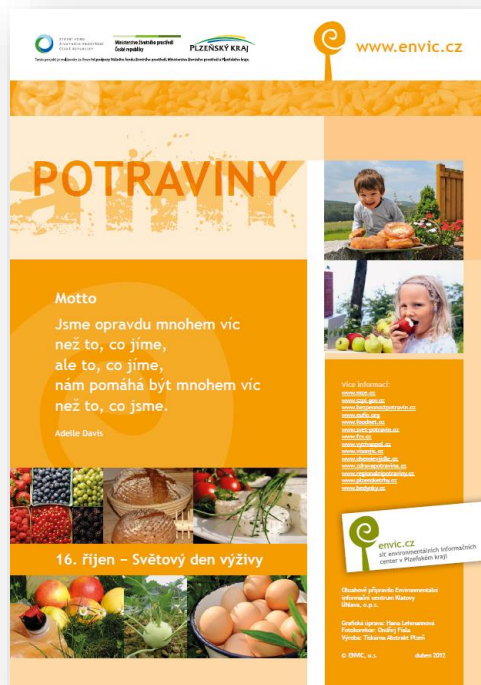
Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež

- 2-3 hodinové programy pro školní třídy i celodenní akce
- EVVO - témata blízká přírodě (životní prostředí, zemědělství, potraviny, ...)
- připravujeme - zájmové a neformální vzdělávání prostřednictvím inteligentních technologií (3D programování a vizualizace, virtuální realita ...)



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež

V rámci několika projektů byla vytvořena celá řada vzdělávacích materiálů (metodiky, pracovní listy, ...) pro základní i střední školy ...



KDE SE BERE KYSLÍK

Kyslík obsažený ve vzduchu je nezbytný k tomu, abychom mohli dýchat. K životu ho potřebujeme nejen my, ale i ostatní živočichové a rostliny. Kde se však kyslík ve vzduchu bere? **Nevěšтім „výrobceм“ kyslíku jsou zelené rostliny – například stromy, květiny, řasy, sinice i některé bakterie.**

Listová nápověda

Rostliny vyrábějí kyslík složitým procesem, který se nazývá

Správnou odpověď najdeš pouze v lipových listech. Aby se o lépe hledalo, listy si můžeš vybarvit.

Vystřih a nalep do prázdných políček složky, které se tohoto procesu účastní.

Jak se jmenují stromy, jejichž listy se na nás strom zatoulaly?

INVESTICE DO KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Z FARMY AŽ NA TALÍŘ

1 VYBARVI OBRÁZEK FARMY.

VÍTE, Z ČEHO SE DĚLÁ MOUKA, POVIDLA A TVAROH?
POPOVIDEJTE SI S PANÍ UČITELKOU, CO VŠECHNO
SE NA FARMĚ VYRÁBÍ.

TADY NA FARMĚ
ZAČÍNÁ CESTA
POTRAVIN.

ANO, MOUKA,
TVAROH I POVIDLA
JSOU Z FARMY.

SAD
ZAHRAHA
FARMA
MLYN
POLE

I KOLÁČ?

ESF
energie
pro rozvoj
zemědělství
a venkova
Křiváček
UHLAVA
Mladá Boleslav

EVROPSKÉHO ROZVOJOVÉHO FONDU

JAK SE ŽIJE U VODY

1 Rozděli zvířata do skupin.

Vybarvi rámečky s názvy zvířat podle toho, do které skupiny patří. Odlíš barevné pastelkami: savci – červeně, ptáci – zeleně, hmyz – oranžově, plazi – žlutě, obojživelníci – hnědě, ryby – modře.

VĚŽEŇ

VTÁČEK

ČOLEK

VODOMĚNA

KOPA

VOLAŇKA

ŠKOKAN

GIZORKA

RAKOUN

MLOK

ŠTIKA

LANÝ

DOBA

SUHEC

POTRHLÁK

2 Doplní chybějící slova podle výběru nebo podle vlastní fantazie.

Po břehu rybníka běží _____ a nese si _____.

Z nory vylezl _____.

_____ šplouchl ve vodě.

V rákosí hnízdí _____, letos má hodně _____.

Na blatouch u vody přistála _____.

_____ si staví hnízdo v rákosí.

_____ svítí na hladinu rybníka, až se celý třpytí.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
 MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
 MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
 MINISTERSTVO VNITRA
 MĚSTSKÝ ÚŘAD PRAHA 1
 ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež

JAK SE ŽIJE NA FARMĚ

výukový a zážitkový program
pro žáky 1.–5. tříd ZŠ

JAK SE ŽIJE NA FARMĚ

Tento program vznikl v rámci projektu
„Farma jako místo pro vzdělávání a zážitek“.

Obsahové zpracování:

Uhlava, o.p.s. & Zámecký statek Újezd nadě Mlý

Grafická úprava: Irena Lehmannová

Ilustrace: Marie Kohoutová

Fotografie: Uhlava, o.p.s. & Václav Šváb & Dreamstime.com

Úpravy fotografií: Ondřej Ríhal

© 2015 Uhlava, o.p.s.



EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

UHLAVA
obecně prospěšná společnost

UHLAVA
obecně prospěšná společnost

Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež

KDE SE BERE BIOVEJCE

1. V drůbežárně nebo na dvorku?

Některé slepice se chovají ve velkých drůbežárnách a některé žijí v menších hejnech na ekofarmě. Zeleně vybarví charakteristické vlastnosti ekologického chovu slepic a červeně ty, které patří k drůbežárně neboli ke konvenčnímu chovu. Rozhodni se, které slepici se žije lépe?

MŮŽEME VOLNĚ DÉLAT VENKU VE VÝBĚHU.

KRMÍ NÁS ZRNÍMÍ, KTERÉ VYROSTLO NA EKOLOGICKÉ FARMĚ.

BYDLÍME V KLECI SPOLU S DALŠÍMI SLEPICEMI.

ŽIJEME V MALÝCH HEJNECH SPOLEČNĚ S KOHOUTEM.

DÁVÁJÍ NÁM PREVENTIVNĚ ANTIBIOTIKA.

VULČKA SNÍŽÍME V KLIDNÉM PROSTŘEDÍ HNÍZDA.

KRMÍ NÁS SMĚSÍMÍ.

UVNITŘ KURNÍKU MÁME HŘADY NA POKOJNÉ SEZENÍ.

KRÁTÍ NÁM ZOBAKY I RÁDLO.

MŮŽEME SE POPELIT SE, HRABAT, ZOBAT TRÁVU, BROUKY NEBO SEMÍNKÁ.

Ekologický chov slepic



Konvenční chov slepic



PRACOVNÍ LIST ČÍSLO 2

Výukový a zážitkový program JAK SLO VEJCE NA VANDR

[6]

OD ZRNÍČKA K MOUCE

Cílem této aktivity je seznámit děti se zpracováním a využitím obilniného zrna.

- Děti se naučí poznávat základní druhy obilí (celou rostlinu i semena), seznámí se s méně známými obilninami (pohanka, prosa, kukuřice, rýže) vě, jejich využití v potravinářství.
- Vyzkouší si mletí mouky na žernovech (ruční mletí pomocí starých mlynářských kamenů) a na domácím elektrickém mlýnu a výrobu vloček pomocí vločkovacího. Seznámí se také s technologií mletí – tření kamene o kámen (dříve) x technologie mletí v moderním mlynu.
- Seznámí se s pojmy celozrnná mouka a bílá mouka, poznají složení zrna.

Klíčová slova

CELOZRNINÁ MOUKA – vyrábí se umletím celého zrna včetně obilí a klíku
BÍLÁ MOUKA – vyrábí se umletím pouze vnitřní mouché části zrna
ENDOSPERM – vnitřní mouchá část zrna
LEPEK – směs bílkovin obsažená v zrnech některých druhů obilnin

Doplňující informace

Klas a obilka

Obilniny mají zrníčko (obilky) skryté v květenství, kterému se říká klas, u některých druhů je květenství lata. Klas je hromovitě květenství, kde jsou květy přisedlé k prodlouženému tuhému vřetenu a ty spodní nepřítstají homi. Z obilnin mají toto květenství např. pšenice, ječmen, žito apod.

Lata je také hromovitě květenství, ale visk z dlouhého hlavního vřetene vyrůstají kratší, dál rozvětvené postranní větve. Takové květenství najdeme u ovsa, rýže nebo prosa.

Obilné zrní je ukázkou dokonalosti přírody. Obsahuje většinu živin, které lidský organismus potřebuje. Málo vydrží dlouho ležet uskladněné, a přesto potřebujeme vyklíčit a dát vzniknout nové rostlině. Obilné zrní se skládá z několika základních částí:

- a) obal (otrubky) – jsou zdrojem vlákniny, obsahují kyselinu fytinovou a minerální látky (fosfor, draslík, mangan, železo, vápník, hořčík);
- b) mouché jádro (endosperm) – bílý vrstviček, který obsahuje nepopíjecí bílkoviny (hlavně lepek) a škrob;
- c) klíček (záradek) na hřbetní straně zrna – obsahuje kvalitní bílkoviny a cenné oleje (tzn. nenasyčené mastné kyseliny) a v nich rozpustitelné vitamíny (E, B, B₁, B₆ a enzymy).



[7]

Charakteristika některých druhů obilnin

Pšenice obecná

- Kde ji pěstujeme: pěstuje se prakticky všude, má ráda úrodné půdy, teplo a sucho
- Kdy seje: na podzim – ozimá (94%) a na jaře – jarní (6%)
- Kdy sklízíme: ozim – červenec, srpen, jarní o 14 dní později
- Jak ji poznáme: je nízká, většinou bez osin, obilky jsou buclaté, červenohnědé barvy
- Proč se pěstuje: zrna pšenice (ze kterého se dělá pšeničná mouka) je surovinou pro výrobu pečiva a dalších pečáckých výrobků (koláče, buchty...), dále se využívá pro krmivové účely a také pro výrobu škrobu a etanolu

Poznámky: pšenice je u nás nejrozšířenější obilnina. V Česku spočítá v širokém uplatnění pro výrobu bílé i hospodářských zvířat. Pšenice ipalda je vhodná pro výrobu těstovin a mouky. Spadá patří k pěstěnkám v nejnižším nadmořské výšce.

Žito seté

- Kde ho pěstujeme: všude, i v podhorských oblastech (je nenáročná jak na klima, tak na půdní podmínky)
- Kdy seje: na podzim (zaří, říjen)
- Kdy sklízíme: červenec („Svata Marketa hodila srp do žita.“)
- Jak ho poznáme: je vysoké (má nejdelší stéblo ze všech obilnin), klas je osinatý a obilky jsou protáhlé, nazelenalé
- Proč ho pěstujeme: pro výrobu tmavé mouky (chlébové pečivo, perníky...), lžovin (vodka Žitná), jako náhradu kávy (káva Žitková), krmivo, farmacie (námlé)...

Tritikale (žitovka) je umělé vytvoření mezi druhový křížem pšenice obecné a žito setého. Cílem šlechtění bylo zachovat výnosy a kvalitu sklizené pšenice a silný kořenový systém a toleranci k horším pěstěnkám podmínkám žita.

Ječmen obecný

- Kde ho pěstujeme: ozim všude, jarní – nejčastěji v oblastech řepářských a obilnářských
- Kdy seje: na podzim (cca do 20. září), na jaře (březen, duben)
- Kdy sklízíme: ozim nejčastěji v červenci, jarní nejčastěji v srpnu
- Jak ho poznáme: stéblo je nízké, klas je „vousatý“, jarní ječmen má dvě řady obilí, ozimý (4-6 řad), obilka je rybovaná, slámové barvy
- Proč ho pěstujeme: pro výrobu piva – slad (jarní ječmen), kvasný, whisky, krmivo (zrna, slámové květy, mláto)



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež

... a koná se řada akcí



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež



Výukové a zážitkové programy pro děti a mládež



Bakalářské a navazující magisterské studium ČZU v Praze

- Úhlava, o.p.s. zajišťuje v Klatovech Konzultační středisko PEF ČZU v Praze již od akademického roku 2003/2004
- Obor „Veřejná správa a regionální rozvoj“ - kombinovaná forma studia
- Za uplynulých 14 let absolvovalo v Klatovech cca 700 bakalářů a 600 inženýrů



Další vzdělávání dospělých

Vzdělávání úředníků územně samosprávných celků (akreditace ministerstva vnitra od r. 2007)

- aktuálně kolem deseti akreditovaných programů (odpadové hospodářství, vodní hospodářství, dřeviny rostoucí mimo les, evidence obyvatel, rušení trvalého pobytu, ...)
- další témata jsou průběžně doplňována



Další vzdělávání dospělých

Rekvalifikační kurz
Účetnictví (s využitím
výpočetní techniky) v
rozsahu 140 hodin

- akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
- úspěšný absolvent obdrží Osvědčení o rekvalifikaci s celostátní platností

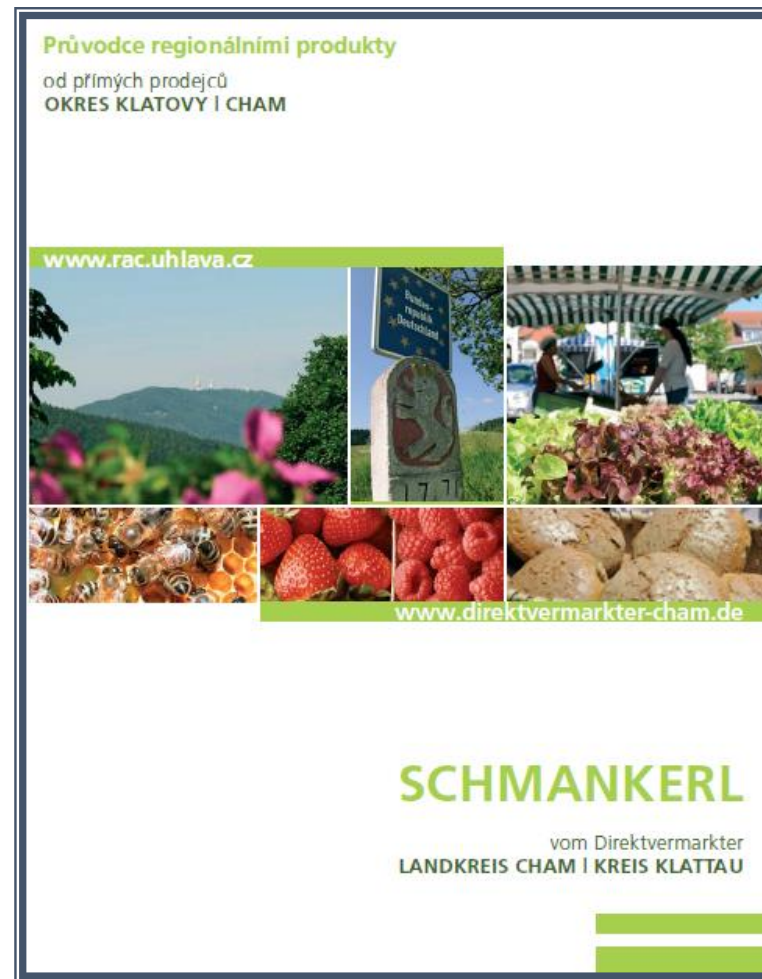


Další vzdělávání dospělých

Vzdělávání v oblasti zemědělství (akreditace ministerstva zemědělství)

- kurzy, školení, exkurze, odborné publikace ...
- přeshraniční spolupráce s AELF Cham
- hlavní témata:
 - zpracování a prodej vlastní produkce (legislativa, zkušenosti)
 - venkovská turistika a agroturistika
 - další možnosti diverzifikace (např. výukové programy pro děti)

Ukázka vydaných publikací



Jak na faremní prodej ze dvora

Uspořádáno 25 školení po celé ČR (2012)

Realizováno ve spolupráci s Asociací soukromého zemědělství a Státní veterinární správou ČR



Odborné exkurze na farmy v Bavorsku



Odborné exkurze v Plzeňském kraji



Další vzdělávání dospělých

Vzdělávání pro rozvoj cestovního ruchu

- podnikatelé v cestovním ruchu
- zemědělci (agroturistika)
- zájemci o zahájení podnikání
- Přeshraniční spolupráce s VHS Regen
- Např. kurzy:
 - Venkovský cestovní ruch - příležitost pro nové podnikání
 - Živá vesnice
 - Tvorba zážitkových balíčků a jejich propagace
 - Regionální průvodci a animátoři - nová šance pro cestovní ruch v Pošumaví

■ Vzdělávání pro rozvoj cestovního ruchu



Další vzdělávání dospělých

Zájmové a občanské vzdělávání

- kuchařské a cukrářské kurzy
- kurzy finanční gramotnosti
- Kurzy na rozvoj měkkých dovedností (efektivní komunikace a asertivita, ...)
- počítačové kurzy

Kuchařské kurzy - studená kuchyně



Cukrářské kurzy



Z farmy až na talíř - kuchařský kurz



Počítačové kurzy, kurzy finanční gramotnosti, kurzy efektivní komunikace



Univerzita třetího věku pro seniory

Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)

- spolupráce s ČZU v Praze
- od roku 2008

Univerzita třetího věku (U3V)

- ve spolupráci se ZČU v Plzni
- od roku 2013

Další akce pro seniory: exkurze, zážitkové programy, výlety

Virtuální univerzita 3. věku (s ČZU v Praze)



Univerzita třetího věku (se ZČU v Plzni)



**UNIVERZITA III
TŘETÍHO VĚKU**
ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI



Zážitkový program pro seniory - Farma Moulisových



Děkuji Vám za pozornost

Ing. Pavel Vondráček

Úhlava, o.p.s.
Plánická 174, 339 01 Klatovy

Telefon: 724 020 906
E-mail: vondracek@uhlava.cz
www.uhlava.cz